

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1191/19-J

Název	Základní škola a mateřská škola Puklice, příspěvková organizace
Sídlo	588 31 Puklice 167
E-mail	reditel@zspuklice.cz
IČ	75 024 128
Identifikátor	600 117 073
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslava Němcová
Zřizovatel	Obec Puklice
Místo inspekční činnosti	Puklice 167 Puklice 185
Termín inspekční činnosti	13. 9. 2019 – 17. 9. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Puklice, příspěvková organizace (dále škola), vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školního klubu, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

K termínu inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo ve dvou heterogenních třídách 41 dětí ve věku od dvou do sedmi let. V posledním roce před zahájením povinné školní docházky je 12 dětí, z toho dvě děti s odloženou povinnou školní docházkou. V mateřské škole se vzdělávalo sedm dětí ve věku od dvou do tří let a jedno dítě s potřebou podpůrných opatření. Počet zapsaných dětí má v posledních třech letech vzrůstající tendenci.

V devíti třídách základní školy se vzdělávalo 132 žáků. V tomto školním roce došlo k nárůstu počtu tříd i žáků. Vzdělává se zde 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z toho se jeden žák vzdělává v oboru základní škola speciální. Škole byla pro školní rok 2019/2020 udělena výjimka z nejnižšího počtu žáků.

Ke dni inspekční činnosti poskytovala školní družina zájmové vzdělávání 30 a školní klub 25 účastníkům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která nastoupila do funkce ve školním roce 2018/2019, se zaměřila na objektivní zjištění aktuálního stavu ve škole. Na základě získaných informací i s využitím závěrů z poslední inspekční činnosti zpracovala strategický plán rozvoje školy pro období 2019-2020 se zaměřením na odstranění nejpálčivějších rizik (zlepšení stavu školních budov a materiálního vybavení školy, postupné urovnání mezilidských vztahů a zlepšení školního klimatu). Naplňování strategických cílů se již projevilo zejména v příznivých vztazích mezi pedagogy v mateřské i základní škole a vedením školy s pozitivním dopadem na vzdělávání a v kvalitních vnitřních a vnějších materiálních podmínkách zejména v mateřské škole. Na základě zjištění rizikových jevů ve školním roce 2018/2019 (neomluvená absence, školní neúspěšnost) zareagovala ředitelka školy v plánu práce pro školní rok 2019/2020 a prevenci rizikového chování zařadila mezi činnosti, na které se škola chce soustředit. Do plánu práce je začleněno i využití zrevitalizované školní zahrady jako možnosti pro realizaci předškolního, základního a zájmového vzdělávání.

Ředitelka podporuje vzájemnou spolupráci a iniciativu pedagogů a vstřícně přistupuje k jejich návrhům na zkvalitnění vzdělávání. Účelné delegování výkonných pravomocí je motivační. Vedoucí učitelka, která působila ve škole v uplynulých dvou letech jako metodik pro předškolní vzdělávání, působí v tomto školním roce přímo aktivně na kolektiv pedagogických pracovníků v mateřské škole. Od poslední inspekční činnosti se zde částečně obměnil pedagogický sbor. Většina z nich má krátkou pedagogickou praxi, přesto se ředitelce školy společně s vedoucí učitelkou daří aktivním přístupem a entuziasmem podporovat začínající učitelky i soudržnost pracovního kolektivu. Ředitelka využívá i názory žáků a zákonných zástupců, které získává prostřednictvím anket, zveřejňuje je a na jejich základě postupně přijímá účinná opatření. Z rozhovorů s pedagogickými pracovníky i ze závěrů anket vyplývá, že se výrazně zlepšily vztahy mezi vedením školy a pedagogickým sborem v mateřské i základní škole.

Ředitelka školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, při plánování zohledňuje zejména potřeby školy (např. vzdělávání celé sborovny v oblasti inkluze, talentovaní žáci). Pedagogičtí pracovníci aplikují poznatky z jejich vzdělávání do praxe, což se zpravidla daří. Společně s vedoucí učitelkou v mateřské škole se ředitelka vzdělávala

v oblasti strategického řízení a plánování ve školách, což pozitivně ovlivnilo způsob řízení školy. V letošním školním roce se nepodařilo zajistit odbornou kvalifikaci všech pedagogických pracovníků, což v jednom případě negativně ovlivnilo metodické postupy při výuce na prvním stupni.

Přínosným způsobem je prováděna kontrolní a hospitační činnost, jsou vedeny diskuse k prospěšným změnám průběhu předškolního a základního vzdělávání. Na základě hospitační činnosti jsou přijímána opatření (pohospitační rozhovory s cílem zkvalitnit výuku), která jsou až na výjimečné případy účinná. Vedení učitelek v mateřské škole s krátkou pedagogickou prací je systematické, ze strany ředitelky školy a vedoucí učitelky koordinované a má na výuku pozitivní dopad.

Organizace provozu mateřské školy byla nastavena efektivně, což je pozitivní změnou od poslední inspekční činnosti. Vnitřní režim je pravidelný, zohledňuje biorytmus dětí včetně věkově nejmladších, zajišťuje jim jistotu, bezpečí a řád. Tomu napomáhá i účelné překrývání činnosti učitelek ve třídách, zapojení asistenta pedagoga a chůvy ve prospěch dětí. Ke spojování tříd dochází pouze v okrajových částech dne. V základní škole vznikly v letošním školním roce metodické sdružení a předmětové komise. V současnosti dokončují revizi školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s cílem upravit jeho obsah pro aktuální potřeby školy.

Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek pro uskutečňování vzdělávání vně i uvnitř mateřské školy, stejně jako se výrazně zlepšila čistota a udržovanost v jejích prostorách. Prostředí pro vzdělávání bylo pečlivě připravené, nerušivé a tiché, což je pozitivním posunem od poslední inspekční činnosti. Postupně dochází k doplňování didaktického, herního a metodického materiálu. Celkově byl nově zrekonstruován a z velké části vybaven interiér všech prostor využívaných pro vzdělávání, což výrazně přispělo k vyšší úrovni poskytovaného předškolního vzdělávání, odstranění či minimalizaci bezpečnostních rizik a vytvoření zdravého školního prostředí.

Využitím finanční dotace se podařilo funkčně a bezpečně vybavit školní zahradu pro volné, rekreační a odpočinkové aktivity dětí a pro podporu zájmového a základního vzdělávání žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh předškolního vzdělávání byl ovlivněn zejména u nejmladších dětí náročnější adaptační fází. Učitelky svým klidným přístupem pro ně vytvářely vstřícnou naslouchající atmosféru, vedly je s citem ke zvládnutí odloučení od svých blízkých. Při činnostech uplatňovaly sjednocené postupy, funkčně mezi sebou kooperovaly a koordinovaly svoji činnost. Ve prospěch dětí se aktivně zapojovala i asistentka pedagoga a chůva, jejich činnost byla podporující a účelná.

Vzdělávací nabídka byla dětem obsahově blízká, zaměřená na poznávání prostředí mateřské školy, seznamování s novými kamarády, pravidly soužití a rituály. Zpravidla zahrnovala všechny vzdělávací oblasti, zohledňovala všechny složky vzdělávacích cílů a byla přizpůsobena složení třídy dětí. Prostor poskytnutý pro spontánní a řízené činnosti byl vyvážený, aktivity se dařilo tematicky provazovat. Průběh vzdělávání však nebyl zejména v době stravování a hygieny příliš plynulý, což vedlo k jeho nižší efektivitě.

V průběhu hospitační činnosti byla zaznamenána nižší pestrost využívaných metod a forem práce a občas i menší srozumitelnost zadávaných pokynů, což se projevilo v nižším zájmu

o aktivity či přizpůsobení (např. kresba podle vlastní představy bez návaznosti na daný cíl či zadání).

Pravidelně byly zařazované pohybové aktivity, např. vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové i relaxační cvičení, pohybové hry.

Velmi pozitivně bylo hodnoceno důsledné dodržování stanovených pravidel soužití, respektování pravidel společenského a slušného chování, upevňování správných pracovních návyků a postupů, pečlivý úklid pracovního místa a herního prostoru. Uvedené činnosti včetně rozvoje a rozvržení aktivit podporující komunikační dovednosti a připravenost dětí na povinnou školní docházku zaznamenaly od poslední inspekční činnosti pozitivní posun.

Většina aktivit posilovala u dětí pozitivní sebepojetí a sebevědomí, spontánní negativní projevy nebyly zaznamenány. V průběhu celého vzdělávání se jim dostávalo srozumitelné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány vzhledem k jejich možnostem. Menší pozornost byla věnována vedení dětí k vlastnímu a vzájemnému hodnocení. Nižší úroveň mělo i vyhodnocování přínosnosti vzdělávacích aktivit.

Většinu hodin v základní škole vedly vyučující s promyšleně stanoveným cílem, se kterým seznámily i žáky. Průběžně hodnotily plnění stanoveného cíle. Až na výjimky v úvodu hodin žáky efektivně motivovaly. Dosáhly toho, že v závěru hodin byli žáci schopni sami vlastní práci zhodnotit. Někteří žáci dokázali vzhledem ke svému věku velmi dobře argumentovat. Pouze v jedné hodině bylo sebehodnocení formální a souviselo s metodickými nedostatky v průběhu výuky.

Pokyny vyučujících byly pro žáky srozumitelné, nedožadovali se dodatečného vysvětlování, bez otálení zahajovali plnění uložených úkolů. Jejich správné pracovní návyky byly dále upevňovány. Téměř ve všech sledovaných hodinách žáci pracovali se zájmem. Výjimku v koncentraci na výuku i v celkové aktivitě žáků způsobila jednotvárná výuka.

V případě správné motivace a jejich schopnosti a zvyku pracovat ve dvojicích se žákům tato forma práce dařila. Výjimečně byla práce ve dvojici formální, žáci spolu nespolupracovali. Méně často byla zařazována skupinová práce. Diferenciace byla využita jen částečně a výhradně ve smyslu nabídky dodatečné aktivity pro nejrychlejší žáky. Pokročilejší možnosti využít diferencované úkoly pro úspěšné nebo méně úspěšné žáky byly využívány v anglickém jazyce např. při poslechu. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami byli zohledňováni, účinným způsobem byla uplatňována jejich průběžná pozitivní motivace.

V době inspekční činnosti byly několikrát efektivně využity dataprojektory pro grafickou prezentaci učiva, počítače pro vyhledávání správných informací a interaktivní tabule pro zvýšení motivace žáků. Počítačová podpora prostřednictvím výukových programů uplatněna nebyla. V několika hodinách se projevila podpora čtenářské gramotnosti použitím účinných metod a forem práce (určení základní myšlenky odstavce, předvídání děje) i doporučením zajímavých knih z historie.

Komunikační dovednosti žáků byly rozvíjeny ve většině hospitovaných hodin. Učitelky byly žákům svým ústním projevem příkladem, někdy žáky vyzývaly k sebevědomějšímu a hlasitějšímu projevu.

Aktivity sledované při hospitacích zájmového vzdělávání byly účelně zaměřeny na odpočinkovou a relaxační činnost. Jejich nabídka byla pestrá, svým zaměřením vhodně navazovala na základní vzdělávání (např. možnost přípravy na vyučování). Promyšleně byl kombinován pobyt žáků v učebnách a venku na školní zahradě a hřišti. V podnětných venkovních prostorách byla nenásilně a vhodně uplatněna i environmentální výchova. K činnostem byli žáci vhodně motivováni a vedeni ke vzájemné kooperaci a porozumění.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti spontánně projevovaly aktivitu a zájem o nabízené činnosti. Většinou zvládaly udržet pozornost, pracovat se zaujetím a reagovat na pokyny učitelky. Projevovaly tvořivost, samostatně si vybíraly potřebné hračky a pomůcky ke svým činnostem. Přiměřeně k věku a individuálním možnostem děti zvládaly vztahové, pracovní a hygienické návyky. Chovaly se kamarádsky, empaticky, byly ohleduplné, zvědavé a s chutí plnily zadané úkoly. S radostí cvičily, zpívaly a recitovaly básničky, hrály pohybové hry, při kterých dodržovaly daná pravidla. Při pobytu venku zvládaly chůzi ve dvojicích, při volném pohybu dodržovaly bezpečnostní pravidla. Uměly sledovat a popsat změny v přírodě, propojit ve škole získané informace s reálným životem (např. bezpečné přecházení vozovky).

Výsledky vzdělávání jednotlivých dětí a jejich vzdělávací pokroky jsou průběžně funkčně monitorovány a zaznamenávány formou přehledných záznamových archů. Informace a doporučení o jejich dalším rozvoji zpravidla využívá mateřská škola v rámci přijetí vhodných pedagogických opatření, které promítá do vlastního průběhu vzdělávání.

Základní škola získává výsledky vzdělávání z interních a z externích zdrojů. Analýzou výsledků vlastního hodnocení a klasifikace se zabývá zejména na jednáních pedagogické rady nebo v případech aktuální potřeby. Vzhledem ke krátkému působení ředitelky ve funkci škola využila ve školním roce 2018/2019 komerční testování zejména jako seznámení zákonných zástupců a testovaných žáků s jejich výsledky, ale jejich analýza např. v rámci jednání pedagogické rady nebo metodických orgánů ve škole neproběhla. Škola je zapojena do projektu předcházení školní neúspěšnosti žáků, kterého se v loňském školním roce účastnila přibližně třetina žáků školy. Nebyl cíleně zaměřen na prospěchově nejhorší třídu ve škole (podprůměrné výsledky potvrdilo i komerční testování v předmětu český jazyk). V této třídě nebylo ani účinným způsobem postupováno při řešení vysokého počtu neomluvených hodin. Adaptace žáků na druhý stupeň neproběhla úspěšně, rizikovým projevům v chování a prospěchu žáků nebyla věnována cílená pozornost.

Školní poradenské pracoviště, které pracuje v tomto školním roce v novém složení, na tyto rizikové jevy zareagovalo. Byl připraven plán prevence, členové pedagogického sboru byli seznámeni se stanovenými postupy při řešení rizikových jevů s cílem dodržování jednotného postupu s preventivním účinkem a byli upozorněni na nutnost vzájemné spolupráce.

Školní poradenské pracoviště zajišťuje poskytování podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Informuje vyučující o jejich potřebách. Všichni tito žáci jsou vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, které bývají pravidelně vyhodnocovány a v případě potřeby jsou upravovány na základě spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. V rámci kariérového poradenství jsou poskytovány informace žákům a jejich zákonným zástupcům za účelem vhodné volby studia nebo profesního uplatnění. Z těchto důvodů probíhá v 8. ročníku zjišťování předběžného zájmu žáků o další studium, je organizováno tzv. „přijímací řízení nanečisto“ a žáci a jejich rodiče mají možnost individuálních konzultačních schůzek s výchovným poradcem.

Pedagogové v určitých časových obdobích (čtvrtletí, pololetí) pracují s výsledky vlastního hodnocení žáků, analyzují je a reagují na rizika, která žáci ve svých podkladech uvádějí. Pedagogové mají přehled o tom, v jakých znalostech nebo dovednostech mají žáci problémy, a mohou se na ně zaměřit.

Významným způsobem se od poslední inspekční činnosti zlepšila vzájemná spolupráce základní školy, mateřské školy a školní družiny včetně školního klubu.

Škola spolupracuje s dalšími důležitými vnějšími partnery např. partnerskými školami, místními spolky a dalšími. Jsou realizovány účelné akce, které vhodným způsobem obohacují vzdělávací nabídku

Spolupráce školy se zřizovatelem, školskou radou i zákonnými zástupci je častá, konstruktivní a přínosná. Přispívá ke kvalitnímu průběhu vzdělávání ve škole.

Závěry

Vývoj školy

- S nástupem nové ředitelky do funkce se zásadním způsobem zlepšily mezilidské vztahy na pracovišti, došlo k výraznému pozitivnímu posunu v řízení mateřské a základní školy zejména v oblasti vzájemné konstruktivní komunikace, spolupráce, poskytované zpětné vazby.
- Organizace provozu mateřské školy byla na rozdíl od posledních zjištění nastavena efektivně.
- Částečně se obměnil pedagogický sbor mateřské školy včetně vedoucí učitelky s pozitivním vlivem na vedení začínajících učitelek a jim poskytovanou zpětnou vazbu týkající se vzdělávacího procesu.
- Intenzivním využíváním mimorozpočtových zdrojů a zásluhou finanční podpory zřizovatele došlo k výraznému zkvalitnění materiálních podmínek zejména v mateřské škole, stejně jako se výrazně zlepšila čistota prostředí a jeho udržovanost, což výrazně přispělo k vyšší úrovni poskytovaného předškolního vzdělávání.

Silné stránky

- Strategie školy je zpracovaná na základě analýzy výchozího stavu v základní i mateřské škole a posledních inspekčních zjištění, kolektiv pedagogických pracovníků se podílí na jejím naplňování.
- Řízení školy pozitivním způsobem ovlivňuje vzájemnou kooperaci pedagogických pracovníků, oboustrannou diskusi a otevřenost vůči novým podnětům.
- Systematická sebeevaluace žáků podporuje sebevědomí žáků a přispívá k rozvoji jejich dalších dovedností.
- Školní zahrada je využívána jako areál pro podporu výuky i zájmového vzdělávání a jako dětské hřiště v přírodním stylu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší pestrost využívaného spektra výchovných a vzdělávacích strategií v mateřské škole.
- Nižší úroveň vyhodnocování přínosnosti vzdělávacích aktivit pedagogickými pracovníci v mateřské škole.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Další vzdělávání pedagogických pracovních mateřské školy zaměřit na využívání různých výchovných metod a forem v předškolní praxi, včetně efektivně poskytované zpětné vazby a hodnocení dětí.
- Využívat výsledky externího testování k přijímání opatření v rámci celé školy i na úrovni metodických a předmětových komisí.
- Systematicky podporovat žáky ohrožené školním neúspěchem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 4. 9. 2019
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky s účinností od 1. 8. 2018, ze dne 18. 4. 2018
3. Povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků pro školní rok 2019/2020, ze dne 4. 7. 2019
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola pro všechny s platností od 1. 9. 2019
5. Školní vzdělávací program pro obor základní škola speciální Společnou cestou s platností od 1. 9. 2018
6. Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2019
7. Školní vzdělávací program školního klubu s platností od 1. 9. 2019
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Světluščina zahrádka s platností od 1. 9. 2019
9. Dotazníky pro žáky a rodiče, jejich vyhodnocení
10. Minimální preventivní program pro školní rok 2019/2020
11. Koncepce rozvoje mateřské školy pro školní rok 2019/2020
12. Plán uvádění začínající učitelky do praxe pro školní rok 2019/2020 – uvádějí učitelka
13. Hodnotící zpráva mateřské školy, školní rok 2018/2019
14. Plán EVVO, školní rok 2019/2020
15. Plán práce, školní rok 2019/2020, ze dne 30. 8. 2019
16. Strategický plán rozvoje školy 2019/2020
17. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020 v mateřské a základní škole

18. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
19. Program poradenských služeb, školní rok 2019/2020
20. Personální a mzdová dokumentace vybraných pedagogických pracovníků
21. Rozvrh hodin pro školní rok 2019/2020
22. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 9. 2019
23. Školní řád základní školy, s platností od 1. 9. 2019
24. Vnitřní řád školní jídelny a vnitřní řád školní jídelny-výdejny, s platností od 1. 9. 2019
25. Dokumentace výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2019/2020
26. Dokumentace výchovně vzdělávací práce školního klubu, školní rok 2019/2020
27. Vnitřní řád školní družiny, s platností od 1. 9. 2019
28. Vnitřní řád školního klubu, s platností od 1. 9. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Hana Štefánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Hana Štefánková v. r.

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

Milan Matějů v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Pavla Srnská v. r.

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Bohuslava Dvořáková v. r.

Mgr. Eva Chvátalová, přizvaná osoba – odborník na předškolní vzdělávání

Eva Chvátalová v. r.

V Havlíčkově Brodě 10. říjen 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jaroslava Němcová, ředitelka školy

V Puklicích 31. říjen 2019